

AVOCAT
DAUNE

Sinceritate și transparență

Ghid practic al victimelor
accidentelor rutiere

Cuprins

Introducere	2
1. Ce trebuie să faceți dacă din accident au rezultat doar avarii?	3
2. Ce persoane au calitatea de victime ale accidentului rutier?	4
3. Pe ce cale se pot obține despăgubiri de către victime?	5
4. Ce e de făcut în cazul unei vătămări corporale?	6
5. Au posibilitatea de a obține despăgubiri rudele apropiate ale persoanei decedate?	7
6. Cât durează în medie soluționarea unui dosar în cazul unui accident rutier?	9
7. Pe ce criterii sunt stabilite daune materiale? Cum poate justifica persoana păgubită suma cerută?	10
8. În ce constau daunele morale ce se cuvin victimelor accidentelor rutiere?	12
9. Ce se întâmplă în situația în care asigurarea RCA lipsește? Cine plătește în această situație daunele?	13
10. Ce se întâmplă când societatea de asigurare este în insolvență sau intră în faliment?	14
11. În ce situații nu pot fi obligate societățile de asigurare la plata despăgubirilor în cazul accidentelor rutiere?	15

Introducere

Prin elaborarea acestui Ghid practic dorim să informăm în mod sumar persoanele prejudiciate – victime ale accidentelor rutiere asupra drepturilor pe care le au în această calitate și modalităților în care ele pot fi valorificate.

Pentru a face pasul concret în sensul acestei valorificări (fie că este vorba de încercarea oarecum temerară de a demara negocieri sau proceduri judicare fără asistență legală de specialitate, fie că este vorba de alegerea unui avocat), victimele au nevoie de o minimă informare. În următoarele pagini se găsesc câteva repere, care pot constitui o bază pentru aprofundarea ulterioară a problematicii daunelor sau pentru o discuție cât de cât informată și productivă cu profesioniștii dreptului, pe care victimele o vor avea, în mod inevitabil, mai devreme sau mai târziu.

1 Ce trebuie să faceți dacă din accident au rezultat doar avarii?

În acest caz, conducătorii implicați, dacă își recunosc și acceptă contribuția fiecăruia în producerea evenimentului, pot cere, în termen de 48 de ore de la producerea evenimentului, deschiderea unui dosar de daune la societatea de asigurare RCA la care este asigurat autovehiculul condus de persoana vinovată de producerea evenimentului. Totodată, se înaintează asigurătorului respectiv formularul de constatare amiabilă a accidentului rutier, care poate fi găsit ca anexă la polița RCA. În această ipoteză, nu există obligația conducătorilor auto de a sesiza Poliția. Dacă însă în evenimentul rutier au fost implicate mai mult de două autovehicule, conducătorii tuturor vehiculelor au obligația să se prezinte la serviciul rutier competent.

Când mai au obligația persoanele implicate să se prezinte la poliție? În situația în care ele nu ajung la un consens cu privire la contribuția fiecăruia în producerea evenimentului rutier. În acest caz, au obligația de a se prezenta la Serviciul rutier competent pentru a declara accidentul, în termen de 24 ore de la producerea acestuia, ocazie cu care se va întocmi un proces-verbal de constatare de către agentul constatator, proces-verbal prin care se va stabili contribuția fiecăruia în producerea accidentului. Pe baza acestui proces – verbal, se va deschide dosar de daune la asiguratorul RCA.

2 Ce persoane au calitatea de victime ale accidentului rutier?

Victimele directe sunt cele care au suferit în mod direct o vătămare fizică și psihică în urma unui accident rutier, iar victimele indirecte sunt rude apropiate ale victimei decedate în urma unui accident rutier, sau alte persoane care au vocația de a primi despăgubiri.

3 Pe ce cale se pot obține despăgubiri de către victime?

Victimele accidentelor rutiere pot obține despăgubiri, materiale și morale, pe cale amiabilă, în urma unor negocieri directe cu societatea de asigurare sau pe cale judiciară, în cadrul unui proces penal sau civil.

Victimele se pot adresa asiguratorului RCA cu o cerere de despăgubire, iar societățile de asigurare au obligația legală de a formula o ofertă de despăgubire motivată, în termen de 30 de zile de la depunerea cererii.

De cele mai multe ori, însă, societățile de asigurare nu răspund unei astfel de cereri (așteptând în schimb un verdict al organelor judiciare) sau subvaluează prejudiciul suferit de

victime (pe principiul: oferim acum o sumă mică, cu condiția renunțării la orice pretenții pe viitor și nedemarării niciunei proceduri judiciare împotriva asiguratorului). Chiar și în această fază, este necesar ajutorul unui avocat, întrucât negocierea cu asiguratorul presupune dovedirea prejudiciului și amplorii sale, dar și o anumită putere de convingere (cu argumente legale, bineînțeles!).

Pe cale judiciară, prin hotărâre judecătorească, victimele accidentelor rutiere au posibilitatea de a obține obligarea directă a societăților de asigurare la plata despăgubirilor cu titlu de daune morale și materiale. În fața organelor judiciare, asistarea și/sau reprezentarea de către avocat devine indispensabilă (după cum lesne se poate imagina) pentru buna valorificare a drepturilor și intereselor legale ale victimelor.

De menționat că dreptul la acțiune directă împotriva asiguratorului se prescrie în termen de 3 ani, însă acest termen se întrerupe prin cererea de constituire parte civilă formulată în cadrul procesului penal.

4 Ce e de făcut în cazul unei vătămări corporale?

Dacă cel puțin o persoană a fost vătămată în urma accidentului, atunci acesta se numește accident cu victime omenești. În acest caz există obligația clară a celor implicați de a sesiza organele de poliție, precum și obligația conducătorilor auto de a nu părăsi locul accidentului rutier sau de a șterge/modifica urmele lui. Nerespectarea acestor obligații constituie infracțiune.

Ulterior, se poate depune o plângere prealabilă împotriva celui vinovat de producerea accidentului, dacă se dorește tragerea la răspundere penală a acestuia. Este esențială consultarea unui avocat, pentru că există anumite exigențe în redactarea plângerii. Nu trebuie depășit termenul de trei luni de la data producerii accidentului. Trebuie obținut un certificat medico legal. Trebuie păstrate actele din care rezultă diagnosticul, precum și documente justificative ale cheltuielilor făcute din bugetul propriu pentru restabilirea stării de sănătate.

Dacă în certificatul medico legal se prevede un număr mai mic de 90 de zile de îngrijiri medicale, fapta nu mai constituie infracțiunea de vătămare corporală din culpă, nemaifiind, astfel, vorba de un proces penal.

Într-o asemenea situație, victima directă are posibilitatea de a formula o acțiune civilă directă împotriva societății de asigurare la care era asigurat cel vinovat de producerea accidentului rutier, situație în care este mai mult decât recomandabil să apeleze la un avocat specializat.

5 Au posibilitatea de a obține despăgubiri rudele apropiate ale persoanei decedate?

Acestea au posibilitatea să se constituie părți-civile în dosarul penal – care are ca obiect infracțiunea de ucidere din culpă, solicitând obligarea exclusivă a asiguratorului RCA la plata despăgubirilor materiale și morale, dar au și posibilitatea, conferită de lege, de a formula o acțiune civilă directă împotriva asiguratorului RCA al celui vinovat de producerea accidentului rutier.

6 Cât durează în medie soluționarea unui dosar în cazul unui accident rutier?

Dacă din actele de urmărire penală se conturează vinovăția conducătorului auto, victimele accidentelor rutiere pot obține despăgubiri înainte de finalizarea dosarului penal cu privire la accidentul rutier, prin tranzacționarea directă cu societatea de asigurare. După cum am arătat deja, de cele mai multe ori despăgubirile se obțin pe cale judiciară, din cauza indisponibilității firmelor de asigurare de a veni cu oferte rezonabile și în timp util pentru repararea prejudiciilor.

Din păcate, dosarele penale care au obiect accidente rutiere, au durată medie de soluționare, în cursul urmăririi penale, destul de mare, de peste 2 ani, însă există și situații în care dosarele rămân în stadiu de urmărire penală mai mult de 4 ani.

România fiind, conform statisticilor, **pe primul loc la numărul de accidente rutiere în Europa**, autoritățile instrumentează un număr foarte mare de dosare care au un astfel de obiect, aspect care, fără doar și poate, contribuie la durata soluționării unui astfel de dosar în cursul urmăririi penale.

7 Pe ce criterii sunt stabilite daune materiale? Cum poate justifica persoana păgubită suma cerută?

Conform legii, se remunerează de către firma de asigurare:

- diferența dintre veniturile nete ale persoanei prejudiciate ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății, probate cu documente justificative, și indemnizația primită din fondurile persoanei juridice sau fizice la care salariatul își desfășoară activitatea și/sau, după caz, din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării și a concediului medical;
- venitul mediu lunar net realizat în ultimul an din activități desfășurate de persoana prejudiciată ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății, probat cu documente justificative, în cazul persoanelor care nu au calitatea de salariat;
- salariul de bază minim brut pe economie, în cazul persoanelor prejudiciate ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății aflate la data producerii accidentului în ultimul an de studii sau de calificare;
- cheltuielile cu asistenți personali;

- eventualele cheltuieli prilejuite de accident, precum cheltuielile cu transportul persoanei prejudiciate ca urmare a vătămării integrității corporale ori a sănătății, cu tratamentul, cu spitalizarea, pentru recuperare, pentru proteze, pentru alimentație etc.

În caz de deces, se acopera cheltuielile directe și indirecte prilejuite de înmormântare, probate cu documente justificative.

De asemenea, se rambursează veniturile nete nerealizate și alte eventuale cheltuieli rezultate în perioada de la data producerii accidentului și până la data decesului, dacă acestea au fost cauzate de producerea accidentului.

8 În ce constau daunele morale ce se cuvin victimelor accidentelor rutiere?

În cazul vătămărilor corporale, doctrina și practica judiciară au identificat mai multe categorii de prejudicii. Acestea pot face mai inteligibilă problematica daunelor morale, care este, prin ea însăși, extrem de volatilă și pot fi considerate un îndreptar de judecată, instanțele putând bifa de la caz la caz, existența unora sau tuturor acestor categorii. Avocații specializați cunosc aceste categorii, care trebuie expuse și dezvoltate, pe baza probelor, în fața instanței de judecată.

În cazul deceselor, au vocația de a primi despăgubiri ascendenții, descendenții, frații, surorile și soțul, pentru durerea încercată prin moartea victimei (aceștia se bucură de prezumția de afecțiune) precum și orice altă persoane care, la rândul ei, ar putea dovedi existența unui asemenea prejudiciu. Problematica daunelor morale este una complexă și pentru valorificarea completă și corectă a prejudiciului moral suferit este mai mult decât recomandabilă angajarea unui avocat specializat.

9 Ce se întâmplă în situația în care asigurarea RCA lipsește? Cine plătește în această situație daunele?

În ipoteza în care autovehiculul condus de persoana vinovată de producerea accidentului rutier nu este asigurat RCA, deși exista această obligație, sau în ipoteza în care autorului accidentului rutier nu este identificat, obligația de plată a despăgubirilor materiale și morale revine Biroului Asiguratorilor de Autovehicule din România (BAAR), organism care, potrivit legii, răspunde în aceleași condiții ca și societățile de asigurare.

Procedura care trebuie urmată în vederea obținerii despăgubirilor, este aceeași ca și în ipoteza în care autovehiculul ar fi asigurat, însă, conform legii, în ipoteza în care BAAR-ul acoperă prejudiciul suferit de o victimă, are posibilitatea de a recupera sumele plătite, prin regres împotriva celui vinovat de producerea accidentului.

10 Ce se întâmplă când societatea de asigurare este în insolvență sau intră în faliment?

Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal îndreptată împotriva asiguratorului RCA nu se suspendă, asiguratorul fiind obligat în continuare, prin administrator sau lichidator special, la plata despăgubirilor stabilite pe cale judiciară.

După obținerea unei hotărâri, victimele, în calitatea lor de creditori de asigurări, pentru încasarea despăgubirilor stabilite, au posibilitatea de a se înscrie la masa credală în condițiile Legii insolvenței, sau pot solicita ca plata despăgubirilor să fie făcută de Fondul de Garantare a Asiguraților.

Dacă victimele unor accidente rutiere au formulat acțiuni civile directe împotriva asiguratorilor RCA, iar societatea respectivă intră în cursul procesului în insolvență/faliment, acțiunea civilă se suspendă.

În această situație, victima accidentului rutier se poate înscrie la masa credală sau poate declanșa o procedură necontencioasă în fața Fondului de garantare a asiguraților, prin care solicită plata despăgubirilor pretinse în cauza civilă suspendată.

11 În ce situații nu pot fi obligate societățile de asigurare la plata despăgubirilor în cazul accidentelor rutiere?

Societatea de asigurare nu poate fi obligată la plata despăgubirilor în situația în care conducătorul autoturismului asigurat nu se face vinovat de producerea accidentului (culpă exclusivă a victimei), în caz de forță majoră, sau în situația în care accidentul rutier este provocat de o terță – persoană.

De menționat este că, deși legea prevede limitativ situațiile în care asiguratorul nu acordă despăgubiri, în practică, s-a ajuns uneori la raționamentul greșit în care se pune semnul egalității între noțiunile de forță majoră și caz fortuit, asiguratorii fiind exonerati de la plata despăgubirilor.

Însă, noi considerăm că în ipoteza în care un dosar, care are ca obiect infracțiunea de vătămare din culpă sau ucidere din culpă, finalizat printr-o soluție de clasare sau o hotărâre de achitare, după caz, reținându-se în dosarul respectiv cazul fortuit, victima poate, în temeiul răspunderii contractuale a asiguratorului, solicita plata despăgubirilor în cadrul unei acțiuni civile îndreptate în mod direct împotriva asiguratorului RCA.

B-dul Carol I Nr. 4 . Cladirea Habitat
Corp C . Camera 105 . 700505 Iași . România

T (+4) 0332 401 550

F (+4) 0332 401 549

M (+4) 0744 120 371 . (+4) 0753 154 007

E office@avocatdaune.ro

| www.avocatdaune.ro

| /avocatdauneasigurari